

Vtorak, četrtak in soboto
izhaja in velja v Mari-
boru brez popliljanja na
dom za vsa leta 8 gl. — 20
za pol leta . . . 4 . . . 20
za četrt leta . . . 2 . . . 10
Po pošti:
za vsa leta 10 gl. — 20
za pol leta . . . 5 . . . 10
za četrt leta . . . 2 . . . 10
Vredništvu in opravištvu
je na stolnem trgu (Dom-
platz) hiš. št. 179.

SLOVENSKI NAROD.

Oznanila:
Za navadno dvostopno
vrsto se plačuje
5 kr., če se natisne ikra-
5 kr., če se tiska zbrat.
4 kr., če se tiska zbrat.
veče posreduje se plaču-
jejo po prostoru.
Za vsak tisk je plačat.
vohak (stempel) za 30 k.
Kopirski se ne vračajo,
dopisi naj se blagovoljno
frankujejo.

Telegrami „Slov. Narodu.“

V Ljubljani, 17. okt.

Šentpetersko predmestje slovenskim poslancem v Gradcu izreka izkreno zahvalo in priporoča jih ljubljanskim poslancem v izgled kliče: Živela zedinjena Slovenija!

V Ljubljani 17. okt.

Gromovito slavo kliče več ljubljanskih Slovencev dru. Vošnjaku, Hermanu in soboriteljem zaradi neprestrašenega postopanja gledé zedinjene Slovenije v štirskem dež. zboru, in ob enem izreka željo, da bi jih posnemal tudi dež. zbor kranjski. Živeli štirski poslanci! Živeli njih volilci! Živela zedinjena Slovenija! Slovenska družba.

Iz Gradca 17. okt.

Mi slovanski studentje v Gradcu zlagaje se s postopanjem slovenskih poslancev v štirskem deželnem zboru, milujemo, da jim od nemške večine ni časti, kakoršna ima biti zastopnikom našega ljudstva in njegovih svetih pravic, in jim kličemo gromovito: Živeli!

Iz Žavca 14. okt. [Izv. dop.] Slovenska interpelacija stavljena dne 11. okt. v štajerskem deželnem zboru je zdaj ostala glas vpijočega v puščavi ali skoro pride čas, da se bodo tudi Slovincem vrata pravice odprla. Tedaj le pogumno naprej vrli slovenski poslanci, koliko sovraštva od druge strani, toliko hvaležnosti si pridobite od lastnega naroda. Brez boja ni zmage. Živeli naši boritelji! Živela Slovenija! Občinski odbor žavskega trga.

Anton Žuža, župan. Vinko Janič, obč. svt. August Senica, obč. svt. Jože Žigon, obč. odb. Joža Recher, obč. odb. France Robleg. France Peško, obč. tajnik.

V Mozirji 15. okt. [Izv. dop.] Gromovita slava Vam, vrli slovenski poslanci štajerskega dež. zbora, ki se moško in pogumno potegujete za Slovence proti surovim napadom nemške stranke! Jože Lipold. Tone Goričar. Janez Štular.

Na Laškem 17. okt. [Izv. dop.] Narodnjaki v Laškem trgu in v okolici kličejo enoglasno: Slava g. dru. Vošnjaku ino soboriteljem! Živeli naši hrabri poslanci!

Pri sv. Kristofu poleg Laškega, 17. okt. [Izv. dop.] V imenu narodnih občanov županije sv. Kristofa, poleg Laškega trga, izrekamo našim neustrašljivim poslancem v graškem deželnem zboru, kateri se posebno zraven drugih pravic slovenskega naroda, za zedinjeno Slovenijo potegujejo, iskreno zahvalo. Slava našim poslancem! J. Kacič, župan. M. Worina, sostvalec. A. Šoter, odbornik. Žnidaržič.

V Rečici 20. okt. [Izv. dop.] Živeli štajerski slovenski poslanci! Krohot, s kojim Vas nasprotna stranke zaničuje, tudi nam v srce sega. „Kogar v srce to ne peče, v temu naša krv ne teče.“

Anton Jeraj,
v imenu več rodoljubov.

Slovensko vprašanje.

V.

„Vprašanje gledé neposrednih volitev je spravilo ustavo in ustavno stranko v veliko zadrego; ako se hočemo iz nje brez škode za-se in za ustavo izkupati, potem nam bo treba sloge, pa tudi previdnosti in zmernosti.“ Tako je — komaj je tega teden dni — v graškem zboru govoril predsednik poslanske zbornice dunajske, g. Moric Kaiserfeld in ob enem z onim cinizmom, o katerem je rekel nedavno umrli slavni francoski odvetnik Berryer, da je najgrji med vsemi — s cinizmom renegatstva mltil po slovenstvu in federalizmu. Včeraj pa smo že brali v dunajskem nemškem časniku, da ustavne stranke sploh nikdar ni bilo, in da se je o njej sanjalo samo nekterim možem pri njih vredniških ali pisarniških mizah. In stara „Presse“, ki je toliko časa hodila po suhem in mokrem z ustavoverneži, naravnost pravi, da sedaj v Avstriji vlada federalizem anarhije in da ministerstvo nikakor ni kos vkrotiti moči, ki se silneje in silneje združujejo proti decemberskemu silovadju. Isto staro „Presse“ slišimo na koncu dolgega članka, v katerem premišljuje, ali in kako bi se mogla napraviti poštena sprava s Čehi, zdihovati: „Ali smo res zopet v onem obupnem stanju, kakor takrat,

ko je minister pred 21 leti rekel državnemu zboru, da on zdaj ne more ničesar več storiti, kakor čakati, kako se bo zgodovina delala sama ob sebi!“ V očigled takim očitum spovedim in od take strani izrečenim je menda g. Kaiserfeld že sam obupal nad sloge med ustavno stranko, in ustavna stranka bi tem bolj potrebovala previdnosti, katero jej Kaiserfeld priporoča. Kolika je bila dozdej politična previdnost te stranke, vidi se najbolje na vseh njenega vladanja in politikovanja: avstrijske zadeve so bolj zmedene kakor kedaj in nemška stranka ni stala nikdar na tako slabih nogah kakor ta trenotek. G. Kaiserfeld sam nam je kazal v omenjenem govoru neizmerno malo previdnosti. — Ako on zdaj, ko se hoté celo njegovim nekdanji zavezniki in častitelji à la „Presse“ pobogati in sprijazniti s Čehi in njih tirjatvami, noče vedeti najmanj trohice o českem pravu in česki samostojnosti; ako on za gališko vprašanje nima drugega odgovora, kakor obnošene burke z ruskim medvedom, ako on federalizmu vso prihodnost odreka samo zato, ker mu je že beseda sama zoperna: potem je Kaiserfeldova politična previdnost podobna previdnosti tiča struca, ki svojo glavo v pesek zarije, ko se mu nevarnost preveč približa, podobna previdnosti otroka, ki si oči zakrije s svojimi ročicami, kader ga strahovi obletujejo. Kakor s sloge in s previdnostjo, taka je tudi s zmernostjo, ktera bi mogla ustavno stranko še večiti. Ne bomo se pri tej lastnosti dalje mudili dokazovaje, da je ustavoverneži sploh nimajo, pokazali bomo svojim bralcem le na deželni zbor kranjski, kjer se ustavoljubneži tako vedó, da je začel celo ustavozvesti Svetec dvomiti nad ustavovernežev pametjo in kjer poslanec Kromer s pestmi bije ob poslansko mizo in svoja pisanja divje po zbornici razstila, ker slovenska večina noče tako plesati, kakor bi jej on rad godel.

Zakaj vse to pod napisom „slovensko vprašanje“ razlagamo? Iz dobrih razlogov! Zato, da pokažemo, da ustavoverna stranka nima več tistih pogojev, od katerih eden njenih prvih mož odvisno dela eksistenco te stranke. In kaj nas slabo stanje te stranke toliko briga? Vse! Ta stranka je na mogočni ministerski stol posadila Giskro in Herbst, ki sta iz 20letne borbe proti Čehom vso svojo strast proti Slovanom presadila v vladne kroge. Čutili smo jo često! Ta stranka nam je iz ust vladnega komisarja Neubaura v Gradcu naravnost povedala, da sedanja vlada noče nič storiti gledé ravnopravnosti na slovenskem štirskem, ona nam je po g. Neubauru „objubila“, da ne misli izpolniti želj slovenskih gledé zedinjenja, marveč da jim bode odločno nasprotovala, ker je po njeni sodbi slovenska tirjatve „protiustavna.“ Ta stranka nam je povsod klicala nasproti svoj „Jamais“ (nikdar), kjer smo svoj glas povzdigovali, povsod nas je pobijala: v državnem zboru, po deželnih zborih, v svojih shodih in časnikih, v postavodajih, v administraciji, celo pred sodnjim stolom, in njena ošabnost je bila že postala tolika, da je kakor znano Waser nedavno surovo silo klical na vse naše gibanje. Ta stranka se zdaj pogublja, njeni dnevi so šteti, to priznava ves svet. A že umiraje hoče nas seboj potegniti v mrzli grob. Kdor je zadnje čase količkaj pozorno bral nemško časopisje, pogosto je našel glas, ki je klical k spravi s Čehi, s Poljaki; glas ki je oznanjal, da se bliža federalizem, a skoraj povsod je našel tudi staro sovraštvo Nemca proti Slovincu, staro željo obdržati na naših prsih onemagujočo železno roko nemško. Neusmiljeno bere „Presse“ levite svojim rojakom, a priganjaje k spravi s Čehi, zagovarja to spravo posebno s tem, da bi se utegnili tudi še Slovinci oglasiti, ko bi se še dalje obotavljalo s Čehi. Iz Dunaja dobro oskrbovana „A. Allg. Ztg.“ že vidi, da pride v Avstrijo federalizem, a se ob enem tolaži s tem, da bo zmeren federalizem popolnoma zadušil „umetno cvetlico, kraljestvo Slovenijo.“ Dunajski „Fremdenblatt“ priznava, da bi imela zedinjena Slovenija vse pogoje zdravega obstanka: „Okolo uboge Kranjske bi se ovijal dragi biser južnoštirski, koroški, isterski, goriški in tržaški. Slovinci bi na enkrat vse imeli, kar potrebuje dobro vrejena država, ki hoče stati na lastnih nogah: lepo okroženo oblastje, naravne meje, železnice, lepe reke in ceste po rekah, celo morje z mestom, katero trguje z vsem svetom. To so res upanja, ki so vabljiva in mi se ne čudimo, če se slovenskim voditeljem želje vzbujajo po vseh teh lepotijah.“ In vendar imenuje omenjeni list slovenske tirjatve — nezramne. Res nemškutarski napuh more komaj dalje segati! Najprvo dokazati, kako lepa in v sebi opravičena bi bila zedinjena Slovenija, potem pa kar naravnost zatelebiti nam vrata pred nosom. Nemci so se pač iz zgodovine malo naučili, naj manj pa biti nam pravičnim. Vprašanje je le, ali smo Slovinci bridko šolo zgodovine z boljnim vspehom obiskavali in ali bomo vedeli porabiti v svojo korist trenotek, ko se je začela našim zatirateljem njih „knuta“ v rokah prelamljati. Dolgoletni naši tlačitelji so na koncu s svojo latinščino. Morebiti bi bilo prav vzgledno, ko bi jim hoteli mi zdaj ponujati še desno lice, ker so nas do zdaj tako neusmiljeno bili na levo. Gotovo pa bi bilo to škodljivo in v politiki odločuje matematična korist. Če je bila kedaj ugodna doba našim tirjatvam, gotovo je najugodnejša sedanja. Torej je neobhodno potrebno, da za časa sestavimo svoj račun, da formuliramo svoje tirjatve, kajti ako bi sprememba, ktere imamo v Avstriji za gotovo v kratkem pričakovati, zopet nas našla nepripravljeni, nesložni, ako bi kakor nore device brez olja v lampah hoteli pričakovati ženina: brez nas bi se delili talenti, brez nas bi likvidirala nemškutarija, z nova bi si zaprli vrata v boljšo prihodnost. Torej odprite roke, sestavite račun: olja v lampah!

Interpelacija

štirskih slovenskih poslancev v štirskem zboru.

(Konec.)

Naj stanuje kateri narod na majhnem ali velikem prostoru, nastaja mu že iz tega, da živi, moralna dolžnost in pravica iskati si pogoje, pod katerimi bo mogel živeti, ohraniti in razvijati se; državi pak, ki obstaja le zaradi svojih prebivalcev, narašča ravno tako dolžnost svoje prebivalce braniti in njim dajati omenjene pogoje. Država, ki bi tega ne hotela ali ne mogla, zgubila je moralno pravico še dalje obstajati.

Dežel ne reprezentuje zemljišče, ampak narod, ki na zemljiščih živi; tako tudi mi štirski Slovenci nismo samo stvar, ampak osebne individualnosti. Torej ne moremo priznati nemški večini, da bi imela lastniške pravice do nas in do oblasti, na katero živimo, tudi ne moremo dopuščati, da bi nas ona v narodnih vprašanjih nadvladala, ali da bi nam smela ona dopuščati, kadež se bomo hoteli ločiti iz sedanje deželne zveze.

Politično individualnost vojvodine širske reprezentuje oblastniško in vladarsko pravo deželnega vladarja. Mi se imamo samo do njega obračati. Ako se on sklada z ljudstvom, katero se hoče ločiti, potem ima omenjena sprememba vso svojo pravno podlago. Razdelitev deželnega premoženja potem iz tega samo ob sebi izvira.

Le premislimo, da so se že čisto v Avstriji provincije razločevale in združevale, in da to ni nikakor kaj novega.

Tako so vladni krogi že sami iz narodnih obzirov premišljevali o ločitvi laško-tirolskega oblastja od severne Tiroljske, vzhodne od zapadne Galicije; srbska vojvodina in knježevina erdeljska se je utelčila Ogerski, kar se ustavno nikakor ne dá opravičevati; ravno zdaj se razpolaga z vojaško granico; celo državo so v dve polovici razdelili. Ako še premislimo, kako nemška stranka skoraj brezvestno prezira historične pravice dežel in kronovin in jih razbija v gole vladne oddelke (regierungs-departements) ne obotvaljaje se spremeniti vse razmere in naprave: potem imajo Nemci malo pravice sklicavati se nam nasproti na historično pravo, katero sicer povsod tajé, in katero gledé nas ni pravo ampak historična krivica, in ravno tako malo pravice imajo od nas tirjati, da mora ta krivica vekomaj obstajati.

Poleg vsega tega bi združenje vseh Slovencev v narodno in politično celoto skrajšalo in pocenilo upravo, odpravilo bi se hujskanje ter ovajanje med raznimi narodi in ovire svobode, in naše gibanju pospešilo bi pomirje, kterega vsi tako zelo želé, kajti ljudstva že laže prenašajo absolutizem vlade, kakor pa despotizem drugega naroda.

Pomisliti je na dalje, da se more država ohraniti in močna postati le na podlagi enakih pravic za vse, na podlagi municipalne avtonomije; pomisliti je, da se bolj in bolj spoznava in tirja, ka je federativni preustroj Avstrije edino mogoča, državi in narodom edino koristna državna osnova, kajti celota se ojači, ako se ojačijo deli in federalizem je do zdaj pomenjal le državno enoto, centralizem pa v svojih zadnjih namenih le razdeljevanje države in ako se še pomisli, da federalistična osnova tirja večjih deželnih in ljudskih skupin, potem se mora priznati, ka tirja državna korist in čast Nemcev, da se ustrezé našim željam, ako nočejo Nemci tudi v prihodnje na se nakladati sumnje, da so nepravilni in da hote Slovence tudi za naprej ovirati v svobodnem mišljenju, svobodnem življenju in napredku in da hote dosedanje razkosanje slovenskega naroda v 6 zase nezmožnih delov samo zato še dalje ohraniti, da bi mogli Slovence tem laže zatirati.

Zatorej poprašamo slavno vlado:

(Sledi obširno razpeljano vprašanje: 1. ali bi hotela vlada Nj. veličastvu predložiti prošnjo, da bi se osnovala zedinjena Slovenija, in 2. kaj hoče vlada storiti, da resnica postane slovenska ravnopravnost in zakaj do zdaj v tej zadevi še ni nič storila).

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski.

(Trinajsta seja 13. okt.) Prebere in potrdi se slovenski in nemški protokol. Dr. Savinscheg naznanja predlog, naj se potegne deželni zbor za stare pravice, ktere ima dežela do Žumberke, zdaj razpuščene granice. Izroči se ustavnemu odseku. O postavi, v katerem jeziku naj se razglašajo postave na Kranjskem, poroča v imenu ustavnega odbora dr. Costa. Postava zaukazuje, da se to zgodi v slovenskem in nemškem jeziku, ki sta oba enako polnoverna. Ustavni odbor nasvetuje:

1. priložena postava naj se potrdi;

2. deželnemu odboru se naloži:

a) da se po primernem potu prosi za najvišjo potrditev te postave;

b) da v prihodnjič predloži vse načrte postav v slovenskem in nemškem jeziku;

c) da naprosi c. kr. vlado, da tudi ona v prihodnje vladne predloge postav predloži deželnemu zboru v slovenskem in nemškem jeziku.

Kromer se spodbija nad stavkom, ki je bil v poročilu deželnega odbora o tej zadevi, in ki si je glasil:

„Deželni odbor pripozna sicer popolnoma, da je pravi deželni jezik na Kranjskem slovenski (kakor na primer na doljnem Avstrijskem nemški, dasiravno tam po uradnih sporočilih 13.200 Čehov in 7200 Hrvatov prebiva.) ali glede na to, da se v naši deželi vendar tudi nemške občine najdejo, in ker se deželni odbor strogo drži načel ravnopravnosti in onih pravic, ki je ima vsaka občina, da se postave in ukazi v jeziku, ki ga govori, razglašujejo, je deželni odbor teh misli, naj bi slavni deželni zbor, naslednji obsežek načrtanih postav odobriti blagovohil.“

Nemški jezik je našel zopet v gospod Kromerji zagovornika, ki je pravil neko čudno dogodbo o slovenskem dijaku ki je pri učenju ptujih jezikov popolnoma pozabil svojega materinega. Čemu g. Kromer take prazne storije dež. zboru pripoveduje, res ne vemo, pač škoda za dragi čas. Ni da ga rabi tudi deželni odbor za uradnega, ter protestuje zoper to, da bi se z nemškim jezikom ravnalo kakor s popelko: (Aschenbrödel.)

Dr. Zarnik: Neugodno je govoriti o tej reči, kajti nasprotna stran sama je pritrdila načelu ravnopravnosti v posvetovanju te postave. Kromerjeva čudna povest bi še v orientalskih pravljicah ne bila verjetna. Mi nismo še pozabili pri nemškem jeziku svojega slovenskega, temu je živa priča naša zbornica. Že zdaj vlada slovenski jezik v njej in postati mora, ako Bog da in sreča junačsko izključivi parlamentarni jezik, kakor je v Zagrebu hrvaški. Smešen je razložek, ki se dela med kranjskim in slovenskim jezikom, pričajo nam to Valazar, Dalmatin, Trubar in drugi stareji pisatelji slovenski. Škoda bi bilo o tem zgubljeni besede. Nemškega jezika vlada je historično nepravo. Kromer je omenil da vsak kmēt, ki nekaj nemškega ume, se rad pobaha s tem. Zakaj je to? Za to, ker dobro ve, da pri sedanjih razmerah še uradni sluga, ali pri vojaki „frajtar“ ne more postati brez nemščine. Pri Flamancih najdemo ravno iste razmere. Deželni odbor je še le eno leto naroden v večini, vpeljal bo on tudi slovenski jezik za uradni. Naša narodna zavednost, naša navdušenost za pravico naroda, varovale nas bodete germanizacije. Kulturno važnost nemškemu jeziku nikdo ne odreka, tudi na Švicarskem je francoski jezik povsod znan, vendar ni tam te nevarnosti, da bi se nefrancoski Švicarji pofrancozili. Kulturni jeziki bodo vedno imeli svoj vpljiv, in temu se tudi mi ne bomo protivili, vendar pa so tudi pri tem gotove meje. V javnosti, v uradih in šolah pa zahtevamo pravico svojemu jeziku.

Sporočilo finančnega odseka o preliminaru domestikalnega fonda za l. 1870 se potrdi. Po nasvetu tega odseka se dovoli prošnja uradnikov deželne blagajnice, da se jim vrnejo službene kavecije.

Dr. Razlag utemljuje svoj nasvet zavarovalnica za kranjsko deželo za poslopja in premakljivo blago zoper škodo ognja. Pri društvu v Gradcu plačuje se 30—80 kr. od 100 gold. Pri drugih društvih, ki gledó le na dobiček, plačuje se še več. Če bi se napravila deželna zavarovalnica na podlagi vzajemnosti, bilo bi zavarovanje veliko bolj po ceni, kar bi posebno na korist bilo malim gospodarjem, katerim je zdaj težavno ali celo nemogoče dovoljno zavarovati svoja posestva. Naj tedaj dež. zbor sklene: Deželnemu odboru se nalaga ustanovitev splošne take vzajemne deželne zavarovalnice v pretres vzeti, ter dotične predloge dež. zboru v prihodnjem zasedanju staviti. Ta predlog se izroči gospodarskemu odseku.

Dr. Zarnik utemljuje svoj predlog za stalno prestrojenje ljubljanske bolnice. Potreba se kaže iz dvojnega stališča, prvič kar se tiče sistema vse uravnave. Mnogo zavir za ročno ravnanje izvira odtod, da je združena administracija z zdravniškim ravnateljstvom. Ravnatelj ima le častno službo, za katero dobiva majhno plačo. Administracija naj se zedini s službo primarja. Zdravilstvo za ženske naj bi se po odpravljeni najdenišnici zedinilo, norišče naj se samostojno prestroji, ker je za celo stoletje zaostalo. Kar se tiče plač je druga stran, in to se res tako majhne, da je skoraj mali škandal. Sekundarij ima 315 gl. in stanovanje! In vendar je medicinično študiranje najdražji. Primarjem naj se tudi plače povišajo in remuneracije potem odpadejo. Treba je stalnega prestrojenja, ker sedanje naredbe so le provizorične. Ta predlog se izroči ustavnemu odseku.

Prošnja društva za podporo bolnih dijakov na Dunaji se reši s tem, da se pooblasti dež. odbor, da smeiz domestikalnega fonda plačati letni donesek za potrebne kranjske dijake. Peticija g. krčmarja Lenčka in družnikov zoper tirjatev da plačajo zastarele različne davke, se izroči deželni vladi, da jo vzame v pretres. Peticija 36 Razdržčanov zaradi gozdnih zadev se izroči dež. odboru, da jo vrne prosilcem.

Dr. Bleiweis bere sporočilo deželnega odbora o porodnišnici in najdenišnici ljubljanski. Gledé na silne stroške sklenilo se je že lani, da se najdenišnica opusti. Tudi v Lincu se je opustila najdenišnica brez da bi se bili zapazili posebni nasledki. Deželni odbor tedaj stavi sledeče predloge:

1. Najdenišnica v Ljubljani prestane 1. julija leta 1870., to je, s 1. julijem 1870. leta se noben otrok ne vzame več v najdenišnico ljubljansko.

2. Najdenci, ki so zdaj v deželni oskrbi in kateri pridejo do konca julija 1870. leta v ljubljansko najdenišnico, ostanejo v deželni oskrbi po pravilih zdaj še veljavnih.

3. Zarad tega, da ostane porodnišnica in učilnica za babico, stopijo 1. julija 1870. leta sledeče določbe v veljavo:

a) noseče ženske se v ljubljansko porodnišnico jemljejo že po preteku 8 meseca nosečnosti, in smejo, da-si tudi niso bolne, ostati v njej še 4 tedne po porodu, ako za to prosijo; potem pa morajo z otrokom vred zapustiti porodnišnico;

b) v porodnišnico se jemljejo neomožene noseče ženske, pa tudi omožene, ako za to prosijo in jim vodstvo deželne dobrotne naprave vstop dovoli;

c) vsakaženska, ktera hoče v porodnišnico brezplačno na stroške deželne vzeta biti, mora z veljavnim ubožnim listom izkazati ubožstvo svoje in se zavezati, da služi za poduk šolski, in ako bi treba bilo, za dojenico (amo);

d) odločbe zaradi tega, koliko na dan plača ženska, ktera proti plačilu išče sprejema v porodnišnico, ostanejo take, kakor so bile do zdaj, in tako tudi ostanejo v prihodnje predpisi o tem, kar se tiče varstva skrivnosti njihove nosečnosti in njihovega poroda.

4. C. k. ministerstvo notranjih oprav se naprosi, da prihodnjemu državnemu zboru predlaga premembo državne postave od 29. februarja leta

1868. o tem, da deželni zakladi taci dežel, v katerih ni najdenšnjic, niso dolžni plačila za najdenca (findelgebühren) odrajtovati vnanjim najdenišnicam, temu da plačajo le stroške za ženske svoje dežele, ako so revne, dokler so v porodnišnici bile.

5. Ti sklepi se naznanijo c. k. deželni vladi.

Dr. Kaltenegger: Ne pomagamo si dosti, dokler se točka 4. ne vresniči, stroški za najdenca 50 — pri nas so 20 gl. v Trstu 44 gl. Vreli bodo tedaj v Trst in še škodo bi utegnili trpeti dežela. Naj se tedaj ta stvar izroči finančnemu odseku v resno pretresovanje, kateri se lahko zedinijo z ustavnim pri prevdarjanju dr. Zarnikovega predloga. Po kratkem posvetovanju se pridruži sporočevalc dr. Bleiweis temu predlogu, ki ga tudi večina potrди.

Peticija občine Velika dolina, da bi ostala pod krško sodnijo, se bode podpirala pri ministerstvu.

Dr. Zarnik utemeljuje svoj predlog, ki se glasi: 1. Izključivi uradni jezik pri vseh uradnih dež. odboru kranjskemu podčinjenih je od 1. januarja 1870. l. počenjski jezik slovenski. 2. Izvršitev tega sklepa se naloži dež. odboru. Očital nam je g. Kromer, da nismo vpeljali še slovenskega jezika. Le tako homo dosegli kaj od vlade, ako svoj jezik najprve sami za uradni vpeljemo, da se vlada ne bo mogla izgovarjati, da ni zmožen. Nemščina se nasproti nemškim strankam ne bo izključevala, ravnopravnost se ne bo žalila. Naš jezik ni nikjer imel svoje pravice v uradnih, akopram je deželni predsednik Conrad v znanem razglasu po Janskih dogodbah izrekel: „Vaš jezik je v uradnije vpeljan.“ Jaz ne poznam ni ene take uradnije. (Dobro). Birokracija je povsod največa nasprotnica narodnega razvoja, to nam kažejo na Štajarskem nekteri trgi, kjer ni nobene uradnije, tudi ni nobene nemškutarja. (Dobro). Če bodo naši uradniki slovenski uradovali, gotovo ne bode pod tem trpela nemška kultura! kader dosežemo svoje pravice, takrat še le bo nemška kultura napredovala, ker ne bo več političnega sovraštva. Glejmo na Laško: Morte ai tedeschi (smrt Nemcem) je bilo na dnevnem redu, zdaj tam tega ni, na mirnem potu se razširja tudi nemška znanost. Naš boj gre na kulturno zvezo, toda brez političnega tlačenja. Glejmo Magjare: Švab bila je nar huja psovka, zdaj je tudi tam drugače. Germanizacija ali samo kulturni vpliv nemščine, to ni enako. Gotovo ne koristi nemški kulturi čisto nič, če kak avskultant po starih „šimeljnih“ nemško uraduje! (veselost.) Rekli so mi vsi uradniki deželnega odbora, da so zmožni uradovati po slovenski, da to mora biti, pa ko bi tudi ne bili, predlagal bi bil vendar, kar sem, ker ne manjkalo bi se sposobnih ljudi za take službe. Dokazimo dejansko, da se da rabiti naš jezik vseskozi za uradnega in odrežimo vladi izgovor. Naš jezik je gotovo toliko olikan kot je bil hrvaški l. 1860, ko se je vpeljal v vse uradnije. Ko se naši uradniki navadijo, protestirali bodo sami zoper tuj jezik. Predlog se izroči ustavnemu odseku. Dr. Bleiweis utemeljuje svoj predlog zaradi učnega jezika v ljudskih in v šolah za učiteljske pripravnike, ki naj bode slovenski, samo v nemških občinah na Kočevskem in v Weisenfelsu nemški. Na ljubljanski normalki naj se napravijo, če bo treba, za Nemce nemški paralelni razredi. — Tretje leto že koledujemo s to postavo in vlada jo je odvrгла z ozirom na § 19. Utraktivzmu se je očitalo, da ni praktičen, vendar jaz ne pritrđim tem nagonom. O tej stvari ni treba dolgo govoriti, ker je že na vse strani pretresana bila. Izroči se šolskemu odseku in potem se seja sklene.

Dopisi.

Iz Ljubljane. [Izv. dop.]* Slovenska vesela igra: „Išče se nevesta“ je privabila v nedeljo toliko ljudstva v gledišče, da se je ravno komaj našel prostor za vse. Sedeži so bili že ob enajstih dopoldne vsi oddani, partér in galerije so bile kar natlačeni; v ložah smo zastoj iskali kuretino, s katero nas je plašil pred slovenskim, predstavami nedavno v dež. zboru nek poslanec, kajti razun kacih osmih, ki so lastnina ljublj. kapitala, bile so vse zasedene. Odrle so se to pot duri v gledišče tudi ljudem, ki se ne prištevajo „inteligenciji“, katerim je nemški jezik tuj; prišlo jih je mnogo iz št. peterskega predmestja, krakovskega in bližnje okolice. Domoljubni naši diletantje so igrali skozi in skozi v veliko zadovoljnost občinstvu. Slavnostni prelog je kratko pa mojstersko govorila gospodičina Ema Tomanova. Ako se pomisli, da so nemškemu humoru dandenes razpostavljene le česke kuharice, katerih so se ljudje že naveličali ni se čuditi, da so nedeljsko slov. predstavo hvalili tudi tisti, ki obiskujejo vsak dan gledišče, ki so prijatelji nemškim predstavam. Edino, kar je zametavalo ljudstvo ta večer, bila je godba, ki je zapustila gledišče že v sredi igre: Nam se ni tožilo po nji, a tožilo se bo dramatičnemu društvu po 30 gl.

Dunajski študentje, ki nas so večidel že zapustili, nam so zatrjevali, da se hočejo držati tudi prihodnje leto strogo narodnega ognišča in dobro opazovati naše politično gibanje, ter brez obzirnosti na osebe se ravnati in in posnemati dela ter pospeševati ideje tistih mož, kojim je slovenska narodnost naj ožje pri srci. Dr. Zarniku, ki ne zamudi nobene prilóžnosti, da navdušuje priprosto ljudstvo za narodno stvar, ki se malo nam pravični sedanjji vladi tako krepko vpira, mislijo poslati iz Dunaja zaupno pismo. Ta zaupnica seveda bode tudi tistim poslancem, ki so z njim enacih misli. Sicer si je pa pridobil dr. Zarnik v kratkem času svojega bivanja v Ljubljani toliko mu udanih src, da se vse hiti zbirati okoli njega, kamorkoli pride. Občo pohvalo pridobil si je pri gledišni debati, ko je dež. zbor na njegov predlog dramatičnemu društvu naklonil za 600 gl. višo podporo, kakor jo je mislil dati dež. odbor. —

Dr. Klun je prišel iz Dunaja in sedi ravno tako mirno v zbornici, kakor je sedel; letos ta visoki gospod še ni znil besedice v dež. zboru; a bolj pri rokah se mu zdi govoriti v konšt. društvu med zbrano inteligencijo! Mi vemo, zakaj se boji govoriti. Prigoditi bi se mu znalo, da bi pridigoval

*) Dopis se je zakasnil.

le praznim stenam. Vest mu očita, da nima več pravice sedeti na stolu dež. zastopa, ako ima le še malo iskrico časti v sebi. Liberalni mestni odbor pa vendar jako dobro skrbi zanj. Kakor Dežman, tako ima tudi on od mesta plačano stražo. Od desete ure zvečer do treh zjutraj mora stati policaj pod tistim oknom Maličeve hiše, kjer biva velepravni „hofrath“ Cene Klun. V večerajsni seji je čul marsikako resnično o značajnosti nekterih poslancev, a ni se genil, akoravno se mu je njegov sosed Dežman zaničljivo posmehoval. Če bi imel dež. zbor pravico tudi neznačajne poslance izobčiti iz svoje srede, bi se jim Dr. Klun privabil v zbornico skoz dimnik nazaj. Seveda samo on.

Iz Celja. 16. okt. [Izv. dop.] Kakor znano, prevzela je naša občina glavno šolo v svoje preskrbljenje. Izmed 4 dozdanih učiteljev je pri volitvi obveljal samo eden, namreč tisti, ki se piše s časa Tribnik, včasih pa Triebnigg, tisti gospod, ki je s verfassungsklobukom na glavi taktiral pevcem celjske kazine, ko so pozdravljali prišedše tuje verfassungsfrajndlarje, ki je pa ravno tako bil član čitalnice o prejšnjih časih. Drugi trije so šli. Izmed novih je eden g. Tisch rojen Nemeč, ki ne ume ne besedice slovenske. Pa bode baje podučeval v tretjem razredu. Svet se sicer čudi pa pri nemškutarjih je vse mogoče. Okrožnica občinskih očetov na učitelje zapoveduje skoz in skoz rabiti nemščino pri podučevanju, še celo veroučje se ne sme, kakor dozdej, slovenskim otrokom razlagati po domače.

To je prvi čin občinskega odbora zastran šole. Šolo v Celji obiskujejo ne samo otroci meščanski, ampak tudi otroci okolice Celjske, v tretji in četrti razred pa tudi prihajajo od daleč. Jaz o celjskih odbornikih ne bom sprgovoril besedice. Kajti, kako bi se moglo od ljudi kaj družega pričakovati, katerih pamet ne sega dalje, kakor njihov nos. S takimi ljudmi govoriti bi ne bilo drugo, kakor — bisere metati. Zdej se je pokazalo, kaj zna postati najsvetejša ustava v rokah zagrizenega nemškutarskega duševnega filisterstva O šolskem jeziku govoriti pristaja tudi okrajnemu šolskemu svetu. Videli bomo, kaj bode njegova večina k temu porekla. Mi sicer znamo, da je tudi ta nemškutarska, vendar moramo misliti, ka pokaže več zdravega uma in znanja v tej stvari; ako sino se pa tudi osvetovalstvu zmotili, nam ne ostane nobeno drugo sredstvo, kakor napraviti po okoličnih trgih in večih šolskih občinah glavne šole. Tje se naj pošiljajo otroci v šolo in zanj naj plačujejo male preklade vse občine, ktere tje učence pošiljajo. Tudi na teh glavnih šolah naj se dade nemščini primeren prostor, pa svojih otrok duševno vbijati ne bomo pustili. Bolje je plačati za svojega otroka nekaj grošev več, kakor pošiljati ga v nemško — menažerijo.

Politični razgled.

Prišlo je v vladnih dunajskih krogih dotega, da se uvod k potrazumljenju z narodno slovansko opozicijo začelja. Razen neodvisnih večih nemških časopisov poganja se zlasti stara „Presse“ za pogodbo z narodno opozicijo, posebno s Čehi. „Nova Presse“, ki je takoj od kraja srdito pisala zoper vsako pogajanje, je zdaj že v nekaki zadregi, torej ne ve boljšega, kakor zožiti in javkati, kako nima „ustavoverná“ stranka nobene discipline, kako se vsega dela naveliča, in hitro pozabi in zaméta. Česki časopisi le bolj opazujejo. Vendar nekoliko glasov prihaja tudi od njih, ktere časopisi pomirljivo (Beustove?) stranke rači spremljejo. „Politik“ objavlja, da česki narod s pravimi fevdalci ne bode imel nič opraviti, ako bi ti hoteli, da glasuje zoper svobodnostne postavbe, kar jih že dec. ustava določuje. „Nar. Listy“ pa pravijo enako, da kader bode nevarnost narodnega zatiranja za Slovane popolnoma odpravljena, zedinili se bodo vsi avstrijski narodi v boji za politično svobodo v vsacemu oziru. Čehi tudi zahtevajo, naj vlada z djanjem pokaže, ka jej je za pomirje: t. j. naj izpusti zaprte česke časnikarje. — Zanimljivo in jako podučno je, kako nas Slovence omenjevajo v tem pomirjevanji. „N. fr. Pr.“ pravi, da se Čehom za ljubo ne sme ustava žrtovati, ker bi tudi Slovincem greben zrastel in bi tudi svoj del zahtevali; stara „Presse“ pa pravi, da hitro Čeha zadovoljiti ravno zato, da še nam Slovincem greben ne zraste. Kdo je kriv, da nas tako hote na sredi puščati? Mi sami, in oni naši možje, ki se od same „zmernosti in politične zrelosti“ ne upajo glasiti in energično zahtevati vse, zdaj ob pravem času, da pade nam sovražna sistema. —

Upor v Dalmaciji zanima zdaj vse časopisje. Ves okraj, ki je v orožji, šteje 30.000 duš. Ker so se vstajniki v svojih gorah utrdili in ker so od mladega vajeni orožja, bode jih precej težko ukrotiti. Vojaški poveljnik baje zahteva 18.000 vojakov, da upor zaduši. „Jadr. Zarja“ piše, da je avstrijsko vojaško brodogve vzelo neko grško ladijo, ktera je upornikom peljala streliva, ter pravi: „Dalmaciji je bila dunajska vlada vedno mačeha, bolj je poznala kitajsko kraljestvo, nego lastno, preimenitno deželo. Brambena postava Dalmaciji zavezuje bitne žile, to vidi vsakdo, ki poznaje to deželo, le državni možje na Dunaji tega ve vidijo. Vse mora biti po enem kopitu, to je njih namen, in s tem namenom segajo v pravice in život različnih narodov, ter tako tudi Avstriji jamo kopljejo. Oni hočejo, da bi riba po zraku letala, tica pa pod vodo plavala. To pa je zoper naravno postavbo, in grehi zoper postavbo rodé vselej in povsod najhujše nasledke.“ Nemško časopisje ugiblje da ima Rusija v tem uporu svojo roko, da sosedni Črnogorci podpirajo in ščujejo vstajnike. Vse to je gotovo prazno. Dalmatinci kotarskega okraja, hote le varovati pravice, ktere so imeli dozdej (da niso vojakov dajali in ne plačevali direktnega davka). Vlada na Dunaji jim je te predpravice prenglájeno iz rok iztrgala.

Iz vojaške granice se čuje vedno več glasov zoper to, da se granica Magjarom za ljubo koscem raztrga.

Na Ogerskem Magjarom vladno veselje kalé med nezadovoljenimi narodi v zadnji čas posebno Romani. Njih vojaški novinci za deželno brambo nočejo prisegati. Agitacija zoper magjarske tlačenje se širi zlasti po kmetih. Španjski republikanci so se, kakor je videti, prenglájili, da so tako

hitro iz parlamenta in društev preložili boj za sveta načela svobode na krvavo bojno polje. Uporniki v Valenciji so se morali udati, in vladna vojska se je vsadila v mesto. Sicer pa vsa poročila prihajajo iz vladnih španskih krogov, torej se ne da presoditi za gotovo, kako upor na drugih krajih napreduje. Zbornica kortesov je razpuščena, ne ve se kedaj se zborovanje zopet začne. Ta poslednja novica ne govori zato, da bi vlada bila posebno na trdnih nogah.

Razne stvari.

* („Marburger Zeitung“) se ranjeno zvija, ker smo jej bili ondan nekoliko posvetili v skrivnosti njene sposojne toalette. In vendar smo bili ostali tako diskretni! Druga nismo povedali, kakor da svoj listek vedno ponatiskuje iz stare „Gartenlaube“ ali kakovšne „Novellensammlung“ in da nikdar ne pové, kje si je besago napolnila, tako da njeni čitatelji mislijo, da si Temme, Ruppis itd. itd. štejejo v posebno čast, če jim mariborski listič iz milosti odpré svoje drage predelčke. Kaj bi sirota še le rekla, ko bi svetu razkrili, da tudi nad črto vlada tak literaren komunizem. Tako n. p. vsa ona številka, v kateri se nad nami repenči, nima družega originala, kakor ono repenčenje, drugo pa so izrezljaji, ktere je vrednik izstrigel iz „Tgp.“, „Wand.“, „Presse.“ itd. Taki izrezljaji dobodo v družbo včasih še kako sporočilo, da je policaj N. vjel kacega tata, ali da je Štempiharjeva krava dvojčke imela. Samostalne članke prinaša le takrat, kader se Mariborčani po „ingesandtih“ med seboj krtačijo. Izjemoma tudi kako psovanje proti Slovincem in klerikalcem. Slednje, namreč napadanje duhovnov pa je zadnje čase na škofovo povelje izostalo: škof in listov lastnik sta že vedela zakaj — in g. Rikh — le pod tem pogojem sme vladati s škarjami in rudečo kredo, da se podvrže škofovenemu povelju. Kaj bi rekli mariborski liberalisti, ko bi to zvedeli? Če hoče g. voditelj tega lista na taka dela in na svojo pozicijo ponosen biti, ne bomo mu ugovarjali, kakor tudi ne, če se hoče bahati s svojimi skazenimi „dramatičnimi“ igracami. Na smeh pa nas sili, ako g. Rikh govori, da vedno odkrito zastopa zapisano pravo. Zakaj neki ne zapiše na časnik svojega imena, če je res tak „offener gegner“? in če je vse njegovo delovanje tako odkrito in zapisano — postavno, kaj ga moremo denuncirati, ako povemo, da na gimnaziji docira darvinianizem, česar si ne upa niti tajiti niti opravičiti? Jako slabo stoji očitjanje, da naši bralci ne morejo umeti darvinianizma — možu, ktereга smo zasačili na taki naravoslovski bedarije, kakor je „obiranje kostanja.“ Z g. Rikhom se ne bomo prepirali, ali moremo umeti Darvinov uk ali ne, gotovo pa se ga ne pojdemo po takih skušnjah na mariborsko gimnazijo učiti. Če g. Rikh govori o čisto neznani mu slov. literaturi, je pač s tem nekaj storil za Darwinovo teorijo in dokazal, da je še dandenes včasih malo malo razločka med marsikterim človekom in — opico. „Mbg. Ztg.“ naj bi si bila dvakrat pomislila, ko nam je hotela očitati, da svoje stvari predstavljamo. Ko bi ne imela tako slab spomin in tako malo hvaležnosti, vedela bi, da je ona prinašala prestave iz našega lista in da je sama zanje pri nas beračila. In pošteno beračenje je še najboljša lastnost, s katero se more ponášati list, ki živi samo od plagiatov in literarne tatvine. Toliko za zdaj; sicer za vselej: will Hänschen ein tänzchen wagen, mag er's sagen: ich spiel' ihm auf!

* (Iz Gradca) se nam piše pod 14. okt.: V denašnji seji dež. zbora je pri posvetovanji zaradi premembe občinske postave govoril tudi gosp. Lohninger, ki se navadno posebno surovo obnaša, kader se kateri slovenskih poslancev oglasi. Pritožil se je čez župane v sloveno-graškem okraju, da se ne brigajo za občinske zadeve, da iščejo le svoj dobiček, za občinske denarje pijančevajo, da se soseskine reči slabo opravljajo in bi zato treba bilo, jih složiti v večje soseske. Sploh je grajal župane malih občin in jih prav črne namalal. Na to se vzdigne g. Lipold, slovenski poslanec, ter ga ostro odvrne, da Lohninger po svojih slov.-graških županih ne sme soditi čez vse druge in da je po Slovenskem dosti poštenih in zvedenih županov, ki prav po očetovsko skrbé za svoje občine. Po g. Lipold-u poprime besedo g. Dr. Vošnjak: „Čudim se, da je tak strašen nered ravno v sloveno-graškem okraju, kjer gospodarijo slavni liberaluhi in kulturonosci (velik nemir med Nemci). V občinah, ki so v narodnih rokah, se nimamo pritoževati zaradi enakih neredov. Kaže se, da vodstvo Lohninger-ja, ki je predsednik okrajnega zastopa slov. graškega, nima posebnega vspeha. Morebiti je on bolj kriv tem neredom, kakor župani itd.“ — Lohninger je bil še bolj razkačen, ko navadno, mrmraje zapustil svoj sedež in se nejevoljno podal k g. Dr. Rechbauer-ju, kteremu se je pritoževal o surovosti Slovincov. Sloveno-graški župani naj se zahvaljujejo predsedniku svojega okrajnega zastopa, da jih je pred deželnim zborom popisaval kot izgled slabih, nevrednih županov.

* (Lira.) Hrvaški pisatelj Velimir Gaj hoče pod naslovom „Lira“ izdati vse svoje pesmi in piše v dotičnem vabilu: „Živa se želja u gđjekojih rodoljubivih čitatelja porodi, da se sve pjesme, koje sam dosele spjevao, kako su malo pomalo na mojoj dokolici*) postajale, zajedno gdje godj u jednoj sbirci saberu i po vremenu u red namjeste. Prve su pjesme možda ne jako i još nerazvito, šareno bilje, koje je tek niklo: ta plod mladjane mašte! To su „Mirogojke,“ — što bi Niemac zar preveo „Solitude-Gedichte,“ a Talijanac „Poesie di solitudine.“ — Druge su poznije i ponarale i ojačale, te mogu prkositi pomanjim nesgodam nepovoljna vremena. To su „Stvori i uzori,“ što no se kaže: reali i ideali. Potom su „Dokolice,“ na kojih ću nanizati poduže pjesme. Najposlije dolaze „Lepirice“, posvećene svim kćerim-ljepoticam divne Jugoslavije, kojekakve „Iztresine,“ a na kraju narodne „Bosanke“ i „Ornogorke“ sa „Bilježkami.“ I ova će razlika po dobi zabavljati ljubopitna čitatelja. — Sve će pjesme pod imenom: Lira, — koja je

*) Dokolica je narodna rieč (gledaj v Vuka 1852, sub voce), te znači po njem, die Muse, Mussestunde, po lat. tempus otii, a po tal. ozio, Gaj.

rieč našemu narodu poznata, kad 'no pjeva: „Stoji cilič lira i tambura,“ — na sviet izaci u dvie knjige na malo j osmini, što ukusnije na liepoj, gladkoj i čvrstoj hartiji tiskane, te prema proračunu iznieti do 40 tabaka. Knjiga I, želim, da ugleda svieta još prije iznaka ove goline — njekako oko bo-zića. — Svako j je knjizi predbrojna cienna, koja se za prvu napred ima namiriti, a za drugu, kad se knjiga I. gotova primi, 50 novč. (u kneževini Srbiji i po turskih pokrajinali 5 gr. čarš.) Obje knjige dakle stoji 1 stot. (10 gr. čarš.). Kasnije će se u trgovini cienna povisiti. — Spoljašnji predbrojnici prosto ili uz poštansku naputnicu neka izvole pošiljati predbrojninu s točnim naslovom podpisanomu, ili knjižari Fr. Župana (Albrehta i Fiedlera), što prima i oprema vse naručbine osebnika i područnih knjižara, ovamo u Zagreb. Domaći predbrajaju u svih ovdješnjih knjižarah i novinarnicah.“

* (Poziv Slovincem!) „Besednik“ piše: „Gosp. D. Trstenjak predlaga v „Slov. Narodu“: Naj bi pri vstopu k družbi sv. Mohora prihodnje leto udje razen letnine dodali vsaki po 10 kr., po tej poti bi se nabralo okoli 1300 gold. Za 300 gold. bi se Janežiću omislil spominek. Letni odstotki od 1000 gold. da bi se dajali za darilo pisatelju, kateri bi družbi izročil najboljšo delo za natis, in to bi bila vse žive dni „Janežićeva ustanovitev.“ — Radosni podpiramo ta predlog, da se pa vresniči, treba, da nabiratelj družbinih udov ljudem primerno razjasnujejo blagi in vredni namen, kar naj jim bo živo na srcu. Gotovo pa je Slovincem sveta dolžnost, da varujemo, in slavimo spomin Janežićev! Zato smo koj v vačetku imeli namen, ki ga razglasamo tu: Naj blagovolijo častiti rodoljubi vseh slovenskih strani zlagati, da se ranjkemu pisatelju postavi primeren spominek! Doneske bo prejemale in razglasalo „Besednikovo vredništvo“ v Celovcu. Prosimo, da tudi drugi slovenski časniki razglasijo ta poziv. Slovence sploh pa prosimo, da z dobro voljo pospešijo dobro in blago reč!“ — Tudi vredništvo „Slov. Narodu“ bo doneske rado prejemale in očitno kvitiral!

* (Die militärgrenze und der oesterreichisch-ungarische constitutionalismus) je naslov brošuri, ktero je spisal z avstrijskimi razmerami dobro znan grančar, in ktera se je začela razpošiljati 16. oktobra. Brošura bi utegnila marsikaj razjasniti o vprašanji gledé vojaške granice, ktero je zdaj na dnevnem redu in ktero gotovo zanima tudi nas Slovence, dasiravno se „Slov. Narod“ zaradi bližnjih domačih zadev ne more ž njim pečati. Kdor se hoče iz brošure sam podučiti, naj si jo naroči pri „Erste Wiener Vereins-Buchdruckerei, Neubau, Stufgasse Nr. 3. Brošura bo veljala 50 kr. in se dobiva tudi proti poštnemu povzetju.

OZNANILO.

Platnina, blago za obleko, suknina, jopiči, plašči

se bodo kratko časa v prodajalnici: **gosposke ulice št. 113** v izvenredni prodaji

oddajali in se bo vse blago, na drobno in debelo, mnogo ceneje, kakor se v fabrikah dobiva, prodajalo.

Cena.

Platnina		
1 trobela 30 vatlov	polplatnine	5 gld. in več.
1 „ 30 „	creas-a	7 „ „
1 „ 38 „	trdega platna	11 „ „
1 „ 50 „	holandskega	18 „ „
6 platnenih robecev		90 kr.
Chiffon, Toilleforte, Naturel vatel po		15 „

Perila

mного na izbor, zlasti za dame, prav po ceni.

Mizni prti in prtíči.

Blaga za obleke

največi izbor po 10, 12, 14, 18 kr. do najbolje baže.

Suknina za suknje, hlače, kožuhe, double, velour po ču dovito nizki ceni.

Jopiči in plašči po razni ceni, velika zaloga.

Več 1000 vatlov zavrnikov (kosov platna) po 5, 6, 8 in 10 vatlov vkup se prodaja po čudovito nizki ceni.

Pismena naročila za gotov denar ali proti poštnemu povzetju bomo kar najbolje izvršili.

Na to izvenredno prodajo P. T. občinstvo posebno pozorno činimo pristavljaje, da smo porok za vsako blago, ki se pri nas kupi.

Prodajalnica dunajskega blaga
Schneider & Betelheim.

Prodaja se samo in edino le

v gosposkih ulicah št. 113, nasproti Pichsovi kavarni v Mariboru.